

Lausunto Korkeakoulutuksen saavutettavuussuunnitelmasta

Suomenopettajat ry. kommentoi kohtia 6.5 ja 9.2.8.

6.5 Maahanmuuttotaustaiset

Selvitys maahanmuuttotaustan yhteyksistä korkeakoulutukseen ja työllistymiseen on monipuolinen. Suomen tai ruotsin kielen osaamisen osuus asiassa jää kuitenkin hieman vähälle huomiolle. Suomen kielen osaamisen yhteydestä työllistymiseen mainitaan sivulauseessa ja korkeakouluopintoja edeltävästä suomen kielen opetuksesta puhutaan vain rasistisesta näkökulmasta, minkä selvittäminen on toki ensiarvoisen tärkeää, mutta antaa kovin ongelmalähtöisen, negatiivisen ja leimaavan kuvan koko S2-opetuksesta. Suomen tai ruotsin kielen osaaminen on kuitenkin keskeistä korkeakouluopintoihin pääsyn, niissä suoriutumisen ja työllistymisen kannalta. On hyvä, että luonnoksessa on ehdotettu, että *kieliopintojen tulee tukea akateemista kielitaitoa koko opintopolun ajan* korkeakoulutuksessa. Tässä yksittäiset klinikat eivät kuitenkaan mielestämme ole riittäviä, vaan on tarjottava systemaattista ja jatkuvaa kielen opetusta. Metropolian mallia pitäisi laajentaa kaikkiin korkeakouluihin, jolloin suomen tai ruotsin kielen opintoja tarjottaisiin asiantuntijatasoisen kielen kehittymisen tueksi ja kielen opetusta integroitaisiin alan keskeisiin opintoihin ja tarjottaisiin mahdollisuutta kielituetuun harjoitteluun. Lisäksi, kuten Airaksen ja muiden arviointiraportti ehdottaa, tulee turvata *laadukas oppimisen polku kotimaisten kielten osalta varhaiskasvatuksesta ja perusopetuksesta korkea-asteelle saakka*.

Huomiota tulisi kiinnittää myös siihen, että tällä hetkellä kielitaitovaatimukset voivat muodostua esteeksi korkeakouluopintoihin pääsulle. Korkeiden kielitaitovaatimusten sijaan olisi kehitettävä korkeakouluopintojen aikaisia kieliopintoja siten, että esimerkiksi ensimmäisenä opintovuonna opiskelijalla olisi parempi mahdollisuus kehittää kielitaitoaan vastaamaan opinnoissa tarvittavaa tasoa.

9.2.8.

Hienoa, että tavoitteet maahanmuuttotaustaisten tarpeiden huomioimiseen liittyen ovat monipuolisia. Kieleen liittyy kuitenkin vain yksi tavoite, tavoite 48. On tärkeää, että tavoitteena on turvata kotimaisten kielten opinnot akateemisen kielitaidon kehittymisen tukena koko opintopolun ajan. Mielestämme kieleen liittyvät tavoitteet saisivat kuitenkin olla laajemmat. Erityistä huomiota tulee mielestämme kiinnittää siihen, että 1) maahanmuuttotaustaisilla on mahdollisuuksia kehittää suomen tai ruotsin kielen taitoja laadukkaasti jo ennen korkeakouluopintoja, 2) korkeakouluopintoihin hakeuduttaessa liian korkealle asetetut kielitaitovaatimukset eivät saa asettua esteeksi sisäänpääsulle vaan opintojen alussa on oltava mahdollisuus kielitaidon kehittämiseen ja 3) korkeakouluopintojen aikana tarjotaan riittävä määrä mielekästä suomen tai ruotsin kielen opetusta erityisesti omaan koulutusalaan liittyen asiantuntijatasoisen kielitaidon kehittämiseksi (tavoite 48).